

Dean Lalić, dipl. ing. građ., eurail-ing,
glavni urednik stručnog časopisa „Željeznice 21“

„ŽELJEZNICE 21“ – STRUČNI ČASOPIS ZA SUVREMENU ŽELJEZNICU

Stručni časopis Hrvatskog društva željezničkih inženjera (HDŽI) ove godine obilježava 25 godina svojega postojanja, tijekom kojih se profilirao kao platforma za stručno, znanstveno i publicističko djelovanje unutar domaćega željezničkog sektora. Časopis obrađuje sva stručna i tematska područja posvećena željeznici te je na taj način postao aktivni promotor nacionalnoga željezničkog sustava. Tako široki sadržajni opseg časopisa možemo zahvaliti širokome krugu suradnika i autora: od zaposlenika željezničkih tvrtki preko djelatnika iz akademske zajednice i željezničke industrije do pojedinaca koji su svoje djelovanje posvetili željeznici. Na taj način časopis promovira suradnju akademske zajednice i gospodarstva kao interakciju ključnu za daljnji razvoj željeznice u cjelini.

Osim stručnjaka iz Hrvatske i nemali broj stranih autora objavljuje svoje tekstove u časopisu, prezentirajući na taj način stručna i znanstvena dostignuća iz drugih željezničkih sustava, omogućujući čitateljima da se upoznaju s različitim tehničkim i tehnološkim rješenjima. Čitatelji časopisa ponajprije su željeznički inženjeri, ali i stručnjaci drugih struka, koji u „Željeznicama 21“ pronalaze izvor za stručno informiranje, usavršavanje i upoznavanje s iskustvima i dostignućima iz željezničke teorije i prakse. Samo sinergijom znanosti i novih

dostignuća te praktičnih iskustava može se kvalitetno odgovoriti na izazove koji nas očekuju na putu modernizacije i razvoja željeznice.

Hrvatski željeznički sustav podržava stručni časopis od samih početaka, oslanjajući se s povjerenjem na HDŽI, koji samostalno vodi uređivačku politiku časopisa. Od 1994. do 2002. časopis je izlazio pod nazivom „ITHŽ“, a 2002. dobio je današnji naziv „Željeznice 21“. Do 2013. nakladnik časopisa bile su HŽ Hrvatske željeznice, odnosno HŽ Holding. HŽ Infrastruktura preuzela je nakladništvo u 2013. i 2014., a od 2015. HŽ Putnički prijevoz postaje nakladnik i partner časopisa na temelju uspješne marketinške suradnje. Časopis izlazi četiri puta na godinu, a distribuira se unutar domaćega željezničkog sektora i diljem regije, što je pridonijelo njegovoj popularnosti. Početkom 2009. i 2015. časopis je osuvremenjen novim dizajnom te novim sadržajnim rješenjima. Od 2015. „Željeznice 21“ uključene su u bazu znanstvenih i stručnih časopisa „Hrčak“ te u međunarodnu referentnu indeksiranu bazu TRID.

Stručni i znanstveni radovi te drugi članci objavljeni u časopisu pratili su i analizirali aktualni razvoj suvremenih tehnologija na željeznici kao i primjenu novih tehničkih i tehnoloških rješenja. Pritom je fokus ponajprije bio na domaćemu željezničkom sustavu, koji je u zadnjih tridesetak godina doživio temeljitu reformu i restrukturiranje, kao i integraciju u europski željeznički sustav. Na tu temu objavljen je veći broj stručnih i znanstvenih radova, članaka i osvrti, u kojima se analizira razvoj željezničkog sustava u skladu s potrebama gospodarstva i potražnje tržišta, u kontekstu pozicioniranja na globalnome željezničkom tržištu. U stručnim i znanstvenim radovima analizirana su mnogobrojna varijantna rješenja, strateške smjernice i prioritete, pitanja konkurentnosti, ponude i potražnje, poslovno i financijsko restrukturiranje, povećanje kvalitete usluga i dr. Glavni cilj tih razmatranja bio je postići uravnoteženi i održivi razvoj željeznice, ali i razvoj drugih prometnih grana, vodeći računa o tome da pojedine vrste prometa nisu konkurencija jedna drugoj, već glavnu konkurenciju domaćemu prometnom sustavu predstavljaju pojedini sustavi susjednih zemalja, koji nude preusmjeravanje prometnih tokova na alternativne pravce.

U procesu primanja Hrvatske u Europsku uniju časopis je kontinuirano pratio aktualne stručne željezničke teme od pretprijetnih investicija te drugih aktivnosti, uključivanje domaćih pruga u TEN-T mrežu, primjenu europskih normi i uredbi koje se odnose na željeznicu, kao i korištenje sredstava iz kohezijskih EU-ovih fondova. S obzirom na to da je europski željeznički sektor doživio veliku reformu u zadnjih tridesetak godina, iskustva dobivena na temelju međunarodne suradnje vrlo su dragocjena. EU-ova potpora modernizaciji do-

maćega željezničkog sustava ogleda se kroz suradnju sa željezničkim stručnjacima te kroz korištenje financijskih sredstava iz fondova Europske unije. Pritom je više puta potvrđena snažna namjera EU-a da razvija željeznicu kao stratešku prometnu granu i za tu će namjenu i u predstojećemu razdoblju biti osigurana znatna financijska sredstva.

Cijelo vrijeme tijekom postojanja stručni je časopis vezan uz HDŽI i njegove članove, prateći njihov rad i aktivnosti u cilju aktivne promocije nacionalnoga željezničkog sustava, željezničke industrije i znanstvenih ustanova. Osim na uspostavljanju suradnje s domaćim željezničkim sustavom HDŽI je aktivan i na međunarodnome planu, pri čemu posebno treba istaknuti suradnju i partnerstvo s Europskim savezom društava željezničkih inženjera (UEEIV). U sklopu te suradnje važan segment jest promocija i provedba certificiranja europskih željezničkih inženjera (eurail-ing), u čemu su „Željeznice 21“ glavni medijski promotor. O uspjehu provedbe certificiranja najbolje svjedoči podatak da broj certificiranih inženjera u Hrvatskoj iznosi 52, što čini 10 posto ukupnoga broja europskih željezničkih inženjera.

Među najvažnije uspjehe HDŽI-a, u kojima je aktivno sudjelovao i stručni časopis, treba istaknuti organizaciju

šest savjetovanja o razvitku hrvatskoga željezničkog sustava te veći broj konferencija, stručnih skupova i okruglih stolova na sličnu temu. Samo u zadnjih nešto više od godinu dana u organizaciji HDŽI-a održane su tri takve konferencije, i to u Rijeci, Splitu i Zagrebu.

Od samih početaka izlaženja stručni časopis ostao je otvoren za željezničke inženjere, pružajući im dodatne mogućnosti za prepoznavanje njihovih stručnih i profesionalnih kvaliteta i kompetencija u domaćemu i europskomu stručnom okružju. Cjeloživotno obrazovanje postalo je obveza inženjera koji žele uspješno obavljati postavljene zadaće, a u tome im je priliku i podršku pružio HDŽI kroz razne vidove aktivnosti, uključujući i stručni časopis, koji je uspio postaviti i zadržati visoke kriterije po pitanju stručnosti te intelektualnoga i moralnoga integriteta.

Na kraju treba istaknuti to da su „Željeznice 21“ jedini stručni željeznički časopis u Hrvatskoj i bez sumnje najuspješniji u regiji te pozivam sve čitatelje da svojim prijedlozima i tekstovima doprinesu tomu da „Željeznice 21“ u predstojećemu razdoblju postanu još bolji i kvalitetniji časopis za suvremenu željeznicu. Ujedno koristim prigodu zaželjeti Vam sretan Božić te uspješnu novu 2020. godinu.

PODUPIRUĆE ČLANICE HDŽI-a

